

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 96

Maribor, četrtek 26. aprila 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.400
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po iarihu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica, št. 4

Narodna skupščina za žrtve potresa na Bolgarskem

SOGLASNO DOVOLJENO POL MILIJONA DINARJEV. — SPOMINSKI GOVOR ZA Dr. LUKINIČEM.

BEOGRAD, 26. aprila. Za današnje sejo narodne skupščine je vladalo v vseh krogih veliko zanimanje. Udeležba poslancev je bila skoro polnoštevna.

Predsednik dr. Perić se je uvodoma v lepem govoru spominjal umrlega poslanca dr. Edo Lukiniča in slavil njegovo delo za ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. Poslanci so se dvignili raz sedežev in zaklicali trikratni: Slava mu!

Nato je bil predložen predlog skupine vladnih poslancev, v katerem se zahteva, da naj narodna skupščina votira kredit v znesku pol milijona dinarjev za potresne ponesrečence na Bolgarskem. Denar naj se izroči Rdečemu križu.

Poslanec Stjepan Radić je imenom

opozicije protestiral proti postopanju vladne večine, naglašajoč, da bi bila dolžnost predlagateljev, da stopijo tozadevno v stike tudi z opozicijo, da sopolpiše predlog. To bi bilo najlojalnejše in bi napravilo tudi najboljši utis.

Predsednik je nato prekinil sejo, da se vlada posvetuje o predlogu. Po daljšem posvetovanju je vlada pozvala Stjepana Radića, Svetozarja Pribičevića in Joco Jovanovića, da sopolpišejo predlog, kar so ti tudi takoj storili.

Pri nadaljevanju seje je bil predlog za dovolitev polmilijonskega kredita za potresne ponesrečence na Bolgarskem soglasno in z viharim odobravanjem sprejet.

Po potresu — povodnji

PREBIVALSTVO KORINTA SE POMIKA PROTI SEVERU. — POTRESNA PANIKA V ATENAH. — DEŽEVNI NALIVI IN TOČA. — REKE MOČNO NARASLE.

ATENE, 26. aprila. V okolici Korinta je nastalo pravcato preseljevanje naroda. Včeraj so v najhujšem dežju in med točo romale cele karavane ljudstva proti severu in zapadu. Oblasti se zama trudi, da bi pomirile zbegano prebivalstvo. Med begunci vlada naravnost strašna beda.

Včeraj je bil tudi v Atenah zabeležen močan potresni sunek. Prebivalstvo je v strahu pred katastrofo pobegnilo iz hiš in kljub dežju in toči ostalo čez noč na prostem. Silno razburjenje je nastalo dalje vsled tega, ker je v Pirejskem zalivu narasla voda za pol metra nad najvišjim stanjem plime. Obstaja namreč nevarnost, da

bodo valovi razbili obrambno zidovje in poplavi mesto. Prebivalstvo ogroženih delov mesta se je umaknilo večinoma v višje ležečo okolico.

Poleg potresa groze Grški sedaj še poplave. Radi neprestanih deževnih nallvov, spremljanih često s točo, so namreč vse reke močno narasle. Reki Struma in Seret sta že skoro povsod prestopili bregove in poplavi okoličco. V naraslih vodah le opaziti številna trupla.

Obseg katastrofe trenutno še ni znan, poročila pa pravijo, da grozi od povodnji še mnogo večja škoda, kakor jo je povzročil potres.

Stanovanjski zakon

BEOGRAD, 26. aprila. Vlada je danes predložila skupščini svoj predlog novega stanovanjskega zakona. Skupščinski odbor, ki je bil izvoljen o priliki Petejanovega predloga, bo danes popoldne razpravljaj o njem, tako da pride stanovanjski zakon že jutri pred narodno skupščino.

Povodenj v Zedinjenih državah

NEWYORK, 26. aprila. V državah Misuri, Florida, Arkanzas in Georgia so vsled trajnega deževja reke silno narasle in deloma že prestopile bregove. Obsežne plantaže so pod vodo in za letos uničene. Številne naselbine so bile na zahtevno oblasti evakuirane. Število človeških žrtev še ni znano, sodijo pa, da mora biti veliko, ker so se na mnogih mestih podrti obrambni nasipi in je katastrofa dohitela ljudstvo v spanju. Na pomoč je bilo poklicano vojaštvo, škoda je veličanska.

Poljski polet v Ameriko

PARIZ, 26. aprila. Na letališču v Le Bourgetu sta pristala poljska letalca Sikorski in Kapula, ki nameravata poleteti preko oceana, čim nastopijo ugodnejše vremenske prilike.

Poldrugo milijardo škode na Bolgarskem

SOFIJA, 26. aprila. Po uradnem poročilu so strokovnjaki precenili, da je napravil potres v mestu Plovdivu 1.500 milijonov levov škode. Zadnja poročila o posledicah potresa nudijo strahotno sliko opustošenja in ljudske bede. Nad 10.000 ljudi je še vedno brez strehe, dočim so ostale za silo nastanili pod šotore. V vasi Papazli so porušene vse hiše do temelja. Od občinske hiše je ostala samo Wertheimova blagajna nepoškodovana. Vas Bjela pa je popolnoma izravnana z zemljo in le kup razvalin pričča, da je bilo tamkaj poprej človeško bivališče. Samo v Sofiji so zbrali doselej nad 5 milijonov prostovoljnih prispevkov, velike vsote pa so nakazale tudi razne inozemske banke.

V dober namen.

Neko literarno društvo je priredilo predavanje. Ko je predavatelj končal, mu je tajnik društva izročil denarno nakaznico. Predavatelj se je branil, češ, naj se znesek posveti kakemu dobremu namenu. »Dobro« — je odvrnil tajnik — »če ne oporekate, bomo pa ta denar izročili našemu posebnemu fondu.« — »Kakšen fond je pa to?« — je vprašal predavatelj. »To je fond, ki nam bo omogočil najeti boljšega govornika«, — je bil odgovor.

Kaj bo z mariborskim gledališčem

Maribor, 26. aprila.

Kakor znano, je bila s 1. aprilom mariborskemu gledališču državna subvencija zmanjšana od 720.000 na 320.000 Din. Slična usoda je doletela tudi ostala oblastna gledališča izvzemši ono v Skoplju. Posledica tega je, da je ostal ves sarajevski ansambl brez kruha na cesti, ravno tako polovica osiješkega in novosadskega, dočim sta se ostali dve polovici spojili in gostujeta trenutno v Somboru. Splitski ansambl pa gostuje v primorskih mestih.

Od 1. aprila so torej oblastna mesta Osijek, Novi Sad, Sarajevo in Split, ki so vsa doslej imela stalno gledališče, brez predstav. Edino v Mariboru in Skoplju traja sezona dalje. V Skoplju zato, ker je bila subvencija le malenkostno reducirana, v Mariboru pa zato, ker je upati, da bosta mesto in oblast nadoknadila gledališču ono vsoto (133.000), za katero ga je od 1. aprila do konca sezone država prikrasala. Mesto je v to svrhu že votiralo Din 50.000 in je bil radi tega obstoj opere podaljšan do 1. maja. Ker je upati, da bo tudi oblast poklonila vsaj tako vsoto, je mogoče, da se obstoj opere podaljša še za poldrugi mesec. Na ta način bi bilo torej mogoče skkončati to sezono, kakor je bila zamišljena.

Mnogo slabši, da, uprav obupni pa

so izgledi za bodočo sezono. O operi ni niti govora več. Tega ne dopušča niti sedanja subvencija niti interes publike: zadnje operne predstave so tako klaverno obiskane, da je skoro vsaka pasivna za tisoč dinarjev že pri raznih večernih režijskih stroških. (Če bi pa vzeli v kalkulacijo še kvoto za gaze osobja, bi bil ta deficit seveda še parkrat večji.) — Opereta, ki je letos gotovo jako dobra (tako da uživa celo glas, da je najboljša v državi), bo jedva krila svoje izdatke. Lepi epitaton »molzna kravica« torej ni več na mestu, zato pa je izgubila za naprej pravico obstanka. — Drama, ki je v prvi vrsti cilj gledališča, bi imela v prihodnji sezoni, če bi bila sama, okoli 300.000 deficita. Ravnotolik bi bil deficit, če bi bila drama in opereta. Če bi se pa hotelo k temu obdržati tudi še opero, bi znašal deficit čez 600.000 Din.

Skrajni čas je, da začno kompetentni činitelji razmišljati, kje bi se dalo pokriti vsaj manj ko od Din 300.000 (operi je, žal odbilo za vedno!), da se zasigura nadaljni obstoj gledališča sploh, ki je sicer ogroženo. Danes ne gre več za alternativo: drama z opereto ali brez operete, danes je položaj vse resnejši, danes se vpraša: ali homo imeli v prihodnji sezoni sploh gledališče ali pa ga ne homo več imeli!! Caveant consules...

Predstavniki zlate Prage v Mariboru

Maribor, 26. aprila.

Po obisku večjih jugoslovenskih mest so se včeraj vrnili preko Maribora v svojo domovino predstavniki prestolice češkoslovaške republike, zlate Prage. — Čeprav so bili češkoslovaški bratje le dobre pol ure v Mariboru in niso utegnili niti kolodvora zapustiti, so imeli mnogo mnogo prilike videti, kako globoka in prirčna, kako brezmejna in iskrena je ljubezen Jugoslovena, Slovence ob najsevernejši meji države, do severnega slovenskega brata. Ni bilo treba nobenih posebnih agitacij ali podobnega med Mariborčani: meščanstvo se je na kratek poziv v novinah o prihodu Čehov naravnost vsulo na peron, da dá tudi na poslednji postaji triumfalne vožnje praških senatorjev odkritega in glasnega izraza svojih čustev do njih in do vsega češkoslovaškega naroda.

Ko je pribrzel ljubljanski brzovlak, je iz posebnega spalnega vagona stopil najprej podpredsednik mariborske JČ Lige, odvetnik g. dr. Reisman, ki je spremljal Pražane od Pragerskega, za njim pa vsa delegacija senatorjev razen primatorja dr. Baxe in njegove soproge, ki sta morala iz zdravstvenih razlogov na našo rivjero. Burno pozdravljanje »Na zdar, živijo!« itd. iz ust Mariborčanov je prekinila šele vojaška godba, ki je svirala češkoslovaško himno, potem ko so se zbrali v ospredju oficijelni predstavniki Maribora. Navzoči so bili med drugimi: veliki župan g. dr. Schaubach z več uradniki, podžupan g. dr. Lipold s soprogo in občinskimi svetniki ter magistratni uradniki, general g. Spasić z več častniki, minister v pok. g. dr. Kukec, oblastni odbornik g. Marko Kranjc, predsednik okrožnega sodišča, g. dr. Žiher, vodja policijskega komisarijata g. ndsv. Keršovan, ga. Majstrova, in mnogo predstavnikov ma-

riborskih društev, zlasti JČLige in Češkega kluba.

Došle goste je iskreno pozdravil podžupan g. dr. Lipold z željo, da bi jim ostala pot po naši državi in zlasti po Sloveniji ter skozi naše najsevernejše kraje v najlepšem spominu. Mesto primatorja dr. Baxe je spregovoril praški podžupan g. dr. Ferdo Kellner zahvaljujoč se za nepričakovane bratske sprejeme in obujajoč spomine na skupne križe in težave Slovencev in Čehov pred desetimi leti v Avstriji, iz katerih se je sklenilo nerazdružno bratstvo in prijateljstvo med obema narodoma, h čijih osvobojenju so pripomogle legije in hrabra jugoslovenska vojska. Množice Mariborčanov so ponovile ovacije Čehom, godba pa je zasvirala jugoslovensko himno.

Potem ko je poklonila ga. Lipoldova gostom velik šop krasnih cvetlic, učiteljnice pa vsakemu posebej šopke ovite z narodnim trakom, so stopili senatorji Prage na povabilo našega podžupana v družbi honoracijorjev v kolodvorsko restavracijo na prigrizek. Dvorano je dal lepo okrasiti gosp. ravnatelj Gerbac, ki je aranžiral tudi celo skromno pogostitev.

V dvorani so govorili, kakor more govoriti le brat drugemu bratu veliki župan g. dr. Schaubach, podpredsednik JČLige g. dr. Reisman, za češki klub g. Bureš, za goste pa praški podžupan g. dr. Kellner in obč. svetnik župnik gosp. Tylinek. Ves čas je svirala pred vrati na peronu vojaška godba slovenske komade, občinstvo pa je vztrajalo polnoštevno na peronu. Ob medsebojnih napitnicah je dobre pol ure minilo kot trenutek in gostje so morali vstopiti na vlak. Občinstvo je vdrlo za njimi do vlaka in jim vzklikalo brez konca in kraja, ter mahalo dokler ni zmanjkalo vlaka za vinogradi nad Mariborom.

Cvetje iz vrta svete Pravice

PASIVNA REZISTENCA DOLŽNIKOV, ZNAMENJE ČASA. — PONUJANJE OTROK. — IZVIRNE DOMISLICE IN ISKRE TEKOM RAZPRAV. —

Maribor, 26. aprila.

Po daljšem odmoru smo zopet pogledali v pestrost tukajšnjih sodnijskih razprav, ki nudijo objektivnemu opazovalcu poleg jedrovitih nauk za življenje — tudi obilo pristne zabave. Vršijo se na hitro improvizirane burke, komedije in tragikomični nastopi. Edino opera in opereta nimata pristopa v posvečen hram svete »Justitiae«. Njeni svečeniki in svečenice so nekam resni ljudje, kakor se spodobi. Vendar jim kljub resnosti uide nepriljen nasmeh, proti kateremu ni leka.

V dvorani civilno-sodnih razprav. Soba št. 14.

Pred začetkom razprav je oblatno čitanje prisotnih in odsotnih tožencev oz. tožiteljev. Dočim se zelo redkokedaj pripeti, da izostane kak tožitelj, je tipično znamenje časa, da dosledno izostaja galska legija ubogih tožencev tako, da imaš vtis — pravcate pasivne rezistence dolžnikov.

Med čitanjem pada v oči, da je ta ali oni trgovec, katerega v sodobni splošni gospodarski krizi »šraufa« davčni vijak in druge potrebne in nepotrebne dajatve, naperil cele gomile tožb proti svojim odjemalcem. Na opazko sodnika — tako mimogrede, — da vzdržuje tak tožitelj vse odvetnike, odvrne eden zastopnikov lapidarno: »To ima svoje — ozadje... A sodnik g. Kramer, naš sloveči šahovski mojster, je tudi v svojih odgovorih — pravcati šahist. Kakor da je izvršil dobro posrečeno potezo in matiral nasprotnika, odvrne lakonično: »Kaj me ozadje g. X. briga«. In dobri, izvirni šali se nasmejijo celo oni, katerim ni prav nič pri srcu do smejanja...

Potem čuješ v najrazličnejših nijansah od tenorja do basa tisto stereotipno »Kontumac — kontumac — kontumac« — je tuptam pravi kak čistejši Slovenec »zamudna sodba«. — V dobi pasjega kontumaca, ki je že razglašen nad ubogi-mi štirinožnimi prijatelji — tudi ta stereotipni »kontumac« ne dirne bogve kako — odsotnih dolžnikov. S »kontumacom« je namreč izvršen najhitrejši in najcenejši proces: Odsotnega dolžnika obsodijo brez obrambe in tožitelj je pravdo — dobil; če pa je dobil tudi povrnjeno svojo

terjatev, svoj pravkar šablonsko iztoženi dolg — je seveda povsem drugo, zelo na široko odprto vprašanje.

Začnejo se razprave. S kinematografsko naglico in z rutino do zadnjega živca izvežbanega sodnika gre delo izpod rok, vmes pa lahko registriraš prav decentne in izvirne domisleke bodisi od strani tožitelja, toženca, sodnika, odvetnika ali prič. —

Štirje toženci niso prišli, a so po povratnicah povabil — »izkazani«, kakor pravijo na sodniji, kjer govorijo povsem drug jezik kakor ga mi povprečni ljudje pišemo in beremo v knjigah. — Prisotnih je nekaj Nemcev, ki tudi zahtevajo svoje pravice. To priliko izrabi — zdravega satiričnega esprita polni sodnik g. Kramer s tem, da v splošno začudenje izreče: »Izkazani vsi — alle ausgewiesen!« Dva prisotna Nemca, ki menda visita na »vagi« — ali ostati v SHS ali ne, — zardita kakor kuhana raka in se oddaljita. Šepetaje razpravljajo o tem, kateri štirje so iz SHS — izgnani. Kruta, malo prekruta ali dobra šala. Saj smeha je v teh žalostnih vragovih časih res premalo oz. pravega vzroka za — odkritosrčen smeh.

Druga, tretja razprava. Obsojenka, precej obsežna ženska se odreže: »Ne bom nič plačala, mojih pet otrok vam prinesem sem...« Je fraza in ni fraza. Fraza je v toliko, da bi poslušajoči g. sodnik v slučaju, da se taka svojevrstna grožnja obistini, bil danes že poveljnik cele brigade kričavih državljanov... Ni pa fraza zato, ker prejasno ilustrira naše sodobne socialne razmere, ko v marsikateri nesrečno zadolženi družini predstavlja 5—10 lačnih kljunov edino pozitivno, realno — imetje oz. »premoženje«. Ali sodnik g. Kramer rešuje akt za aktom s tako rutino, da mu ne more nobeden še tako zagrizen »Prozesshansl« pa tudi ne obtoženec očitati najmanjše senice pristranosti. Hladno in obenem prevdarno, kakor kadar premika šahovske figure, — rešuje spore in se kar nič ne zmeni za kaj česte medsebojne psovke, ki lete križem kakor strelice. Z neko prirojeno flegmo, ki je odličje vsakega sodnika — absolvirá akt za aktom. In vsem je prav. —

Glavnjača pred sodiščem

MINISTER Dr. KOROŠEC TOLERIRA, SODIŠČE PA OBSOJA GLAVNJAČO. — ZADOŠČENJE POSL. KOSANOVIČA.

»Pravda čuva zemljo i gradove«. Tako pravi stari srbski pregovor, ki je veliko več kot so običajno pregovori in reki. Izhaja namreč iz dobe, ko so si junaki naši bratje od Turkov osvajevali kos za kosom svoje zemlje ter v zanosu pravične zmage urejevali svoj dom, kot svetla, nadopolna nit se pa vije skozi težke čase, ko je nesrečno partizanstvo in cincarstvo zastrupilo toliko javnih ustanov najprej bratom Srbom, pozneje pa nam združenim Jugoslovonom v veliko žalost in škodo.

V glavnem je pravosodje ostalo trdna skala, vredna svojega lepega imena. Prečani lahko to potrdimo, ker smo tekom let videli, da se je mnogo zadev pravično končalo pred srbskimi sodišči, če so po srečnem naključju prišle tako daleč. Korupciji Rade Pašića ni prišla do živega nobena anketa, ko je pa slučajno potom tiskovnega zakona prišel pred sodišče, je naenkrat dobil svojih 18 mesecev. Od gofave strani se skrbi, da jih ne bo obsedel, pravda je pa vendarle ostala zvesta svoji lepi tradiciji.

Tako je končno tudi Glavnjača prišla pred sodišče. Ne potom ministra policije g. dr. Korošca, temveč zopet po ovinku tiskovne pravde. Samostojno demokratski poslanec dr. Sava Kosanović, ki si je pridobil najboljši sloves s svojim odločnim nastopom proti jugoslovanski baštilji-glavnjači in ki se je tudi Slovenem posebno priljubil povodom velike DK manifestacije v Ljubljani, je — kakor smo že včeraj poročali — tožil beograjskega mestnega zdravnika dr. Ivana Popovića, ker je v listih z osebnimi žalitvami odgovoril na njegovo dokazilno podprto očitjanje človeka in zdravnika nedostojnega postopanja z jetniki — žrtvami glav-

njače. Dr. Kopovič je v slogu Glavnjače ignoriral vsa očitjanja ter poslanca ozmehal z »mladeničem, ki se bojazljivo skriva za svojo poslansko imuniteto«.

Na razpravi pred beograjskim sodiščem je poslanec dr. Kosanović navedel še več grozot Glavnjače in primerov, da jetniški zdravnik ne vrši svoje dolžnosti, kakor bi jo moral kot človek in zdravnik.

Obtoženec in njegov odvetnik sta v »kripih« ponujala poravnavo, poslanec dr. Kosanović jo je pa odklonil rekoč, da bi kakemu novinarju vse oprostil, ne more pa oprostiti človeku, ki zanemarija svoje dolžnosti ter se še cinično izgovarja. Zdravnik dr. Popović je bil na to obsojen na 10 dni zapore, ki se ne da spremeniti v globo, na 1000 Din globo in na plačanje stroškov.

Razpis ustanov trgovca Antona Kolenca.

Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje 30 štipendij a 500 Din in 25 štipendij a 400 Din za visokošolce za poletni tečaj 1928. Prednost pri prejetju štipendij imajo pridni potrebni prosilci, ki so s pokojnim g. Antonom Kolencom, veletržcem v Celju, v sorodu ali svaštvu, za njimi domačini iz gornjegrajskega okraja, sicer pa Slovenci sploh, ne glede na spol. Ustanova je namenjena dijakom visokih šol, kakor univerze, tehnike, visokih trgovskih šol, umetniških akademij i. dr. ne glede na to, ali so v tuzemstvu ali inozemstvu. Prošnje naj se vložijo izključno pismeno na naslov: Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v roke dr. Ernesta Kalana, odvetnika v Celju, do 7. majnika.

Mariborski in dnevni drobiž

Poset čeških železniških uradnikov v Jugoslaviji

Dne 29. aprila se pripelje skupina sto železniških uradnikov z brzovlakom ob 13.53 v Maribor in se poda tu na daljše potovanje po naši domovini. Gostje pridejo na povabilo naših železničarjev ter vrnejo s tem lanskoletni obisk naših uradnikov v Pragi in Plznu. Kakor znano, so bili naši izletniki lani na Češkem povsod, kamor so prišli, nad vse sijajno in ljubeznjivo sprejeti. Da se jim kolikor toliko oddolžijo, bodo skušali naši železničarji po svojih skromnih močeh olepšati jim dneve njihovega tukajšnjega bivanja. V Mariboru ostanejo žal samo nekaj ur. Po pozdravu bo skupen obed v kolo-dvorski restavraciji ali pa v Grajski kleti, na kar sledi obhod po mestu, pri katerem sodeluje tudi godba »Drave«. Da bo sprejem tem lepši, se naproša občinstvo — osebno pa železničarji — da se ga po možnosti udeleže. —

Povratak poljskega pevskega društva »Haslo«.

Z istim brzovlakom kakor zastopniki Prage so se včeraj vračali iz naše države domov poljski železničarji, člani pevskega društva »Haslo«. Na mariborskem kolodvoru jih je pozdravilo domače železniško uradništvo, »Drava« pa jih je pogostila na restavracijskem vrtu in jim zapela več pesmi, kar so storili tudi Poljaki, ki so se s solzami veselja poslovili od Jugoslavije. —

Članom Jugoslovansko-češkoslovaške lige.

Glavna skupščina Saveza Jugoslovansko-češkoslovaških lig, ki se vrši v nedeljo dne 29. tm. ob 11. dopoldne v Beogradu v dvorani osnovne šole pri saborni cerkvi, se lahko udeleže poleg delegatov tudi vsi drugi člani Lige. Ker je dovoljena 75% znižana vožnja na železnici za vse razrede, se s tem članom Lige nudi ugodna prilika za obisk naše prestolice. Znižana vožnja velja do 4. majnika za povratak. Mariborski delegati se odpeljejo s sobotnim popoldanskim brzovlakom. Kdor se hoče skupščine udeležiti, dobi legitimacijo za znižano vožnjo pri podpredsedniku Lige dr. Avg. Reismanu. —

Uradni dan komisarja za agrarne operacije.

Ker je prevzela posle agrarnih operacij oblastna samouprava, se bo vršil počeni s 3. majem do preselitve urada v Maribor — uradni dan komisarja za agrarne operacije v mariborski oblasti vsak prvi četrtek v mescu od 10. do 13. ure v palači mariborskega oblastnega odbora v Vrazovi ulici št. 5, soba št. 24. I. nadstropje. Kadar je prvi četrtek v mesecu praznik, se bo vršil uradni dan prihodnji četrtek. — Komisar za agrarne operacije: Pokorn. —

»Prügelpatent« proti gledališki krstni predstavi.

Ljubljanska delavska kulturna organizacija »Svoboda« je hotela na predvečer 1. maja uprizoriti Rudolf Golouhovo dramo »Križa«. To bi bila krstna predstava od kritike dobro sprejetega dela, ki je izhajalo že kot podlistek. Člani »Svobode« so se z veliko vnemo pripravljali na uprizoritev, odlični književniki in dramatiklji so jim pomagali z nasveti, gledališče je bilo — kakor čujemo — 24. t. m. v predprodaji že razprodano, ko je prišla prepoved uprizoritve po stari avstrijski ministrski naredbi iz leta 1850 — po »Prügelpatentu«. Od avstrijske najtemnejše reakcije aprotiranega sredstva so se poslužili v dobi policijskega ministrovstva g. dr. Korošca na dan osme obletnice Zaloške ceste. Slaba vest goni klerikalce.

Obletnica smrti Zrinskega in Frankopana.

Pododbor Matice Hrvatske v Mariboru priredi dne 30. t. m. na dan obletnice mučeniške smrti hrvaških velikanov, bana Petra Zrinskega in kneza Krsta Frankopana slavnostno zadušnico, pri kateri bo iz prijaznosti sodeloval tukajšnji znani operni pevec gosp. Franjo Neralič. — Zadušnica se bo služila v stolni cerkvi ob 7. jutraj. —

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 26. aprila ob 20. uri »Jesenski manevar« ab. A.
Petek, 27. aprila. Zaprt.
Sobota, 28. aprila ob 20. uri »Rigoletto« ab. B. Kuponi.

General Vrangeli — umrl

V Bruxellesu je včeraj jutraj po daljši bolezni umrl znani ruski caristični general Peter baron Vrangeli. Kot potomec stare nemške baltičke rodbine je bil rojen l. 1880 ter je študiral najprej montanistiko, po dovršenih študijah pa vstopil v vojsko. Vojaško karijero je začel kot uradnik, pozneje je pa prišel v carsko konjeniško gardo. Kot rojaka ga je favoriziral general Renenkampf. V rusko-japonski vojni je bil Vrangeli adjutant in ordonančni oficir tega generala. Med svetovno vojno je postal polkovnik, ob njenem koncu pa poveljnik kora. Ob izbruhu revolucije je takoj začel formirati svojo armado, ker se ni mogel sporazumeti z drugimi generali. Po prvih porazih se je skušal združiti z generalom Kolčakom, a se mu ni posrečilo. Ko je propadel Denikin, je prevzel tudi ostankе njegove armade. Na Krimu je imel nekaj časa tudi svojo vlado, za katero je razvil živahno agitacijsko in diplomatsko akcijo. Ko ga je zapustila vojna sreča se je pa z 20.000 ljudi v Sevastopolu vkrcal na antantne ladje ter odplul v Carigrad, odkoder se je l. 1922 preselil v Jugoslavijo. Od l. 1926 je živel v Belgiji.

Ne potujite v Nemčijo radi dela.

Kakor poroča naš generalni konzulat v Berlinu, se je v zadnjem času, odkar je bil ukinjen vizum med našo državo in Nemčijo občutno povečalo število onih, ki iščejo v Nemčiji zaposlitve in se nato, ker ne morejo najti posla, kajti v Nemčiji je 1.300.000 nezaposlenih nemških državljanov, neprestano obračajo na omenjeni konzulat radi podpore za povratak v domovino, ki se jim pa radi pomanjkanja tozadevnih sredstev ne more nuditi. Dokler trajajo te razmere, se interesantom, da se izognejo neprilikam, odsvetuje potovanje v Nemčijo v navedeno svrhu.

Neosnovane govorice

so se oprijele samomorilnega poskusa Franca Fuchsa, ki se je v nedeljo — kakor smo že poročali — med vožnjo z avtobusom na Frankopanovi cesti z nožem sunil v prsa. Ta mož je namreč kot priča nastopil proti krojaču Kelcu, ki je obdolžen umora svoje žene, — in govoriti se je začelo, da si je hotel vzeti življenje, iz kesanja nad obdolžitvijo. V bolnici so Fuchsa, ki bo kmalo okreval, zaslili policijski organi ter dobili odločno izjavo, da je obupen poskus brezvsake zveze s Kelčevim zadevom. —

Velika tombola v prid ferijalne kolonije Pomladka Rdečega križa.

Naši mali člani in članice Pomladke Rdečega križa pridno zbirajo denarna sredstva za siromašno in bolešno dečo, da jo pošljejo o počitnicah na morje. Ker je pa število zdravja potrebnih izredno veliko, je sklenil odbor PRK, da priredi v ta namen dne 3. junija veliko javno tombolo. Radi tega se obračamo tem potom na trgovce z vljudno prošnjo, da prispejijo akciji po možnosti na pomoč darovi, četudi malenkostnim. V prihodnjih dneh se bodo zglašili pri trgovcih pooblaščenca PRK in prosimo, da se jim izroče za tombolo namenjeni darovi. — Upamo, da bodo trgovci kakor vedno tudi sedaj izkazali ljubezen do mladine, naše bodočnosti. Odbor PRK. —

Streljačka družina Maribor

sporoča svojemu članstvu, da se strelske vaje ne vršijo več na običajnem mestu, temveč odslej naprej vsako nedeljo predpoldan na travniku pri Magdalenskem parku. Začetek ob 9. uri. 856

Golzerli

lahki 1/4 težki in originalni kakor tudi nad 30 modelov promenadnih čevljev nudi Karo, Koroška c. 19. — IV

Uganka.

Kako se človek dandanes najceneje obleče?? (Rešitev v eni prihodnjih številki).

Kaj je treba še storiti na Severnem tečaju

POTREBA METEOROLOŠKIH POSTAJ NA SKRAJNEM SEVERU.

Raziskovalci, ki so že bili na Severnem tečaju: Peary, Amundsen, Byrd in Nobille pravijo, da je Severni tečaj snežena planota brez vsakega življenja. Pri tem se pa vsi strinjajo, da ima Severni tečaj še mnogo važnosti in skrivnosti za znanost.

Že 50 let — piše dr. Fritjof Nansen v letopisu mednarodne družbe za arktično raziskovanje — so znanstveniki prepričani o veliki potrebi spoznavanja razmer v polarnih krajih. To je potrebno pri fiziki zemeljskega površja in posebej še pri proučevanju dinamike atmosfere. Vrh tega bi pa imeli zanesljive vremenske prognoze za vse dežele severne sfere, če bi lahko dnevno zasledovali meteorološke razmere arktika. Razmere takozvane polarne fronte igrajo največjo ulogo pri nastanku ciklonov.

Radi tega se je ustanovilo v zadnjem času mnogo meteoroloških radio-postaj na skrajnem severu. Tako ima Norveška 4 vremenske radio-postaje in sicer na Medvedjih otokih, Spitzbergu in na Jan Majenu. Tudi Rusija ima take postaje na Novaji Zemlji, na Dickson-otoku, pri izlivu Jeniseja in v severno-vzhodni Sibiriji. Amerika je pa nedavno postavila svojo postajo na Aljaski.

Izkazalo se je, da so brzajavna poročila dnevnih opazovanj na teh postajah največje važnosti za vremensko prognozo v Evropi. Najboljše bi pa bilo v to svrhu in za znanost sploh, če bi se dala napraviti prava mreža radio-postaj v notranjosti arktika.

Sedanje postaje so zelo oddaljene med

seboj in nameščene so tudi po zelo različnih krajih. Zelo važno bi že bilo, če bi se take postaje postavile v medsebojni zvezi po najsevernejših znanih krajih, kakor v Franc-Joževoji deželi, Nikolajevi deželi, na Novo-sibirskih otokih, v Wranglovi deželi, Poinit-Barrovu (Aljaska), v Benkslandu v najsevernejši Kanadi in v Grandlandu (Pearyland). Opazovanje v taki mreži postaj bi dajalo pregled nad vremenskimi spremembami skrajnega severa. V notranjosti neznanega arktika bi se pa morale po mnenju profesorja Nansena postaviti postaje tudi na ledu.

Mednarodna družba za raziskovanje arktika z zračnimi ladjimi in letali (aero-arctic) je izdelala že natančen program, po katerem naj bi delali letalci v polarnih krajih, da bi njihovi napori v največji meri koristili znanosti in človeštvu. Po možnosti bo družba organizirala tudi svojo letalsko ekspedicijo v arktični svet.

General Nobille je tudi član Aero-arctica in je gotovo, da se bo ravnal po njegovem programu. Na arktiku misli ostati dva meseca radi raziskovanj v oceanografičnem, meteorološkem in atmosferskem pogledu. Za njimi bo prišla kolikor mogoče daleč na sever ekspedicijska ladja »Citta di Milano«, ki bo takorekoč hotel znanstvene ekspedicije.

Letos meseca junija ima Aero-arctic v Leningradu svoj kongres, za katerega so vsem članom že razposlana vabila. Predsednik kongresa upajo, da se bo dalo tedaj že razpravljati o važnih rezultatih Nobillove ekspedicije.

Džingiskanov grob

Arheološka odkritja ruskega učenjaka prof. Kozlova.

Veliko opravičene senzacije je svojčas, osobito med svetovno inteligenco, povzročila vest o skoroda slučajni najdbi. Tutanhamonovega groba in nestrpnosti svet je napeto pričakoval vesti, ki so v presledkih prihajale iz doline kraljevih grobišč v Egiptu. Lord Carnarvon-ovo ime je zadobilo na en mah svetoven sloves in debeli zvezki, opremljeni z mnogobrojnimi fotografskimi posnetki, ki jih izdaja angleško arheološko društvo, pričajo o važnosti tega odkritja. Dolga leta so Angleži neumorno z velikimi denarnimi žrtvami in z uma svitlim mečem delovali za doseg tega cilja, dolgo, od leta 1883. sem je ruski učenjak prof. Kozlov na delu, da najde grob velikega tatarskega vladodržca, strahovatelja Evrope in Azije, kralja Džingiskana. Časopisje javlja, da je tudi on prispel do svojega cilja.

Potem, ko je ta slavni mongolski vladar podjarmil celo južno Sibirijo, severno Kitajsko, puščavo Gobi, velikanske planjave okoli Aralskega jezera in Rusijo do Dnepra, je leta 1227 umrl v Kara-Koto, mestu na severu puščave Gobi. Nikdo ni vedel, kje se nahaja njegov grob; skrbno so skrivali tatarski lame-duhovniki in velikaši grobišče, deloma iz verskih ozirrov, deloma pa radi dejstva, ker je bilo s kraljem vred zakopano ogromno bogastvo. Prof. Kozlov se je polagoma seznanil z različnimi tatarskimi veljaki, priučil se raznim njihovim narečjem in skušal izvabiti iz njih ono tajno, za katero je tako goreče stremela njegova učenjaska duša. Zaman! Tatari so bili z njim silno prijazni, ga vodili iz pustinje v pustinjo, iz stepe v stepe, obljubljali mu od leta do leta, da mu pokažejo Džingiskanov grob in ga čisto po tatarsko varali. Slednjič je sklenil prijateljstvo z nekim Alahan kanom, baje direktnim potomcem Džingiskanovim in pod pritiskom njegovega upliva se je dalo mongolsko duhovništvo omehčati, da je pokazalo prof. Kozlovu grobišče slavnega kralja.

Sedem lam-duhovnikov je z Alahan kanom spremljalo profesorja k neki skalnati gori v puščavi Gobi. Odvalili so na severnem pobočju veliko množino kamenja in pokazali se je ozeč vhod v kraljevo grobnico. Po ozkem in zavitem hodniku je dospela družba do velike predsobe, v kateri so stražili vhod do grobnice same tigre, lev in konj, iz trdega kamena izklesane umetnine jako veli-

kih dimenzij. Sredi grobnice stoji četverokoten, kroni podoben, lesen sarkofag, v njem srebrna krsta na podstavku 78 dragocenih kron, kraljevskih in knežjih, ki si jih je slavni kan osvojil tekom svojega na nadvse krvavih pohodih bogatega življenja. Okoli sarkofaga gori noč in dan sedem luči, sedemkrat na dan bi jejo pobožni lame na zvon, ki visi nad sarkofagom. Ob eni steni se nahaja omara s kraljevim orožjem, ob drugi slonokosteni prestol, ugrabljen v Indiji, in na njem doprsni kip velikega tatarskega osvajača. Ob tretji steni se nahaja podstavek, na njem rokopis, obsegajoč okoli 500 strani in biblja, pisana v kitajskem jeziku, baje delo nekega škotskega meniha. Rokopis predstavlja zgodovino Džingiskanovega vladanja in je na vsaki strani potrjen z lastnoročim kraljevim podpisom in pečatom. Rokopis je pisan deloma v kitajskem, deloma v tatarskem jeziku. Kozlov se listin ni smel niti dotakniti, pač pa so lame dovolili Alahan kanu, kot direktnemu potomcu velikega kralja, da je smel listati po dragocenem dokumentu. Po spominu je Alahan kan napravil kratek izvleček vsebine nekaterih listov in se ta izvleček nahaja sedaj v rokah prof. Kozlova.

Verska nestrpnost, misticizem, veliko spoštovanje do mrtvega kralja in pomanjkanje višje izobrazbe so zapahi, ki bodo še najbrže dolgo zaklepali tajne, ki jih zakriva Džingiskanov grob, osobito pa njegovi zgodovinski dokumenti.

Sodnik in barvilo za ustnice

Pred okrožnim sodiščem v Budimpešti se je vršila neka razprava, ki je postala za ves okraj pozneje prava senzacija. Čim sta prišli obe stranki, se je pričela razprava. Tožiteljica, obtoženka in priče so bile same ženske. Tožiteljica se je vsedla na klop ravno pred sodnikom. In med tem, ko se je vršilo zasliševanje, je ona izkoristila odmor, da si z barvilom olepša svoje ustnice. Delala pa je to popolnoma diskretno, držeč pred ustnicami drugo roko, kakor, kadar si kdo čisti zobe z zobotrebcom. Toda strogo sodnikovo oko je opazilo tudi to. Sodnik je namreč nenadoma prekinil razpravo, pozvonil z zvonce in z visoke estrade se je zaslišal glas: »Mislim, da ona dama ni imela doma dovolj časa, da dokonča svojo toaleto. Prosim jo zato, da naj se potruži v garderobo!« Sodnikov nastop je tožiteljico tako silno razburil, da je padla v nezavest in se razprava ni mogla nadaljevati.

PREPROGE.

Preproge vsake vrste je treba od časa do časa temeljito očistiti, ne samo ker so umazane, ampak tudi radi tega ker so shojene.

Ni potrebno da za tako čiščenje izdajete mnogo denarja, »RADION« bo to storil brez velike muke.

Raztopite »RADION« v mrzli vodi, namočite v tej raztopini krpo in z njo v ravnih potezih brišete po razgrnjeni preprogi.

Nadaljujte potem to pranje, toda s čisto mrzlo vodo, izkartačite in izperite preprogo, pa se bo izgled in barva pokazala, kot da je preproga nova

Sport

ČAKOVEČKI SK GOSTUJE V MARIBORU.

Za nedeljo je povabil ŠK Železničar na revanžno tekmo v Maribor nogometno moštvo Čakovečkega SK, kateremu so naši železničarji preteklo nedeljo docela nezasluženo v Čakovcu podlegli. S tem je dana prilika naši javnosti, da se na lastne oči prepriča o višini gostov, ki imajo sicer najboljši sportni namen, ki pa sami izjavljajo, da jim ne more uga-jati pristranost čakovečkih sodnikov, ki jo poznajo že vsi naši klubi. Čakovečki SK pride, izredno redkokdaj na tuja tla, radi česar je težko reči kako sodbo o znanju moštva. Vsekakor je priporočati sodniški sekciji, da določi energičnega sodnika, ki bo onemogočil vsako nedostojno igro.

KOLESARSKÉ DIRKE »PERUNA«.

V nedeljo 29. t. m. priredi agilno mariborsko kolesarsko društvo Perun otvoritveno dirko za Mislejeva darila in klubove kolajne. Start in cilj bo na Vodnikovem trgu. Dirka se bo vršila v štirih skupinah: 1. za glavno skupino na 30 km, ki bo startala ob 14., se je prijavilo 7 dirkačev iz Maribora in Slov. Bistrice; tu se bodo kosali znani mariborski dirkači, ki bodo napravili tekmo zelo zanimivo. 2. 14 juniorjev starta ob 14.05 na progo 20 km. 3. v naraščajski skupini od 10 do 14 let je prijavljenih 7 tekmovalcev, ki se bodo borili za prvenstvo na progi 10 km. Najzanimivejša pa bo nedvomno tekma 4. skupine, naraščaja od 5 do 8 let, ki mu je odmerjena prav kratka proga. Z nedeljsko dirko Peruna se pri nas prvič uvaja tudi tekmovalje naših najmlajših, ki bodo imeli seveda svoja posebna liliputanska kolesa, ki jih je v Mariboru uvedel g. Moravec. Za četrto skupino je prijavljena petorica mladih junakov oz. junakinj.

Finska—Jugoslavija za Davisov pokal.

Poleg reprezentativne meddržavne nogometne tekme, ki jo igramo 6. majnika z Avstrijo na Dunaju, je prihodnje tedne najvažnejši športni dogodek pri nas tekma v tenisu za Davisov pokal. Žreb je odločil letos za našega tekmovalca Finsko, kraj odigranja pa Zagreb. Igralo se bo 3 dni počenši s 4. majnikom. Celo prvo kolo teh tekem mora biti odigrano že do 9. majnika. Letos sodeluje zopet Avstralija in bo v prvem kolu najzanimivejši rezultat tekme Avstralija—Italija. Jugoslavija nastopi letos drugič, Finska pa prvič.

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Jutri v petek obvezen trening prvega moštva in mladine. Ob 18.30 sestanek na igrišču. — Načelnik.

Poraz Argentinecev v Španiji.

V nedeljo je podlegel argentinski olimpijski team F. C. Barceloni 1:4.

Zanimivosti iz Fife.

Po službenih vesteh iz Londona postane dne 22. majnika t. l. izstop Anglije iz mednarodne nogometne federacije pravnoveljavne. — Radi zanemarjanja finančnih obveznosti do Fife je bila tudi waleska zveza izključena iz mednarodne zveze.

Umetnost na olimpijadi.

Na letošnji IX. olimpijadi v Amsterdamu bodo tekmovali tudi umetniki v arhitekturi, literaturi, glasbi, slikarstvu in kiparstvu, in sicer od 17. majnika do 12. avgusta. Vsa podrobna pojasnila daje tajništvo Mesavoda, Maravska 16, Zagreb.

Pravica do uboja

Pravico, ubiti soproga, ako je nezvest, je priznana v Franciji najširšim slojem naroda. To se je dosedaj pokazalo v nestetih procesih, v katerih je bila oproščena zakonska družica, ako se je lotila orožja. V gotovem smislu se ta pravica priznava tudi možu, ako njegova žena občuti željo, da gre med gledališke igralce, mož pa se temu protivi. Dokaz za to je stališče nekega porotnega sodišča, v departementu Seine. Neki mesar v Sain Quenu je bil pet let oženjen z jako živahnim mlado žensko, ki se je v malem nestecu dolgočasila. Imela je veliko večje ambicije, kakor da bi pomagala človeku pri klanju svinjskega mesa. Lepega dne je odkrila v sebi igralski talent in izrazila je željo, da se posveti igralski umetnosti. Res se ji je kmalu nudila prilika, da se je priključila neki provincijalni gledališki skupini. Mož je bil seveda odločno proti načrtom svoje žene. Vprašal jo je, kaj bo z družino, posebno z otrokom. Žena pa je hladnokrvno odgovorila, da bo vzela otroka s seboj na turneje in da je s tem stvar zanjo rešena. In res je zapustila hišo z otrokom, da se posveti boljšemu in višjemu poklicu. Toda ta boljša usoda ji ni bila usojena na tem svetu. Razjarjeni mož je prišel čez nekaj dni v gledališče, kjer je bila njegova žena zaposlena, jo počakal na temnem hodniku in ustrelil. Porotniki, ki niso odobravali nastopa njegove mlade žene, so proglasili med velikim odobravanjem navzočega občinstva mesarja za nedolžnega, nakar je bil seveda oproščen in takoj izpuščen na svobodo.

Hans Dominik:

Oblast treh

Brez miru je hodila po parku in ni vedela, kolikokrat je že šla mimo velikega vhoda.

Neka postava je vzbudila Dianino pozornost. Videla je, kako se neki mož bliža ograji. Kmalu je razločila njegovo zunanost, videla je temno bronasto barvno polt in mislila je, to mora biti Indijec. Postava je že stala pri vratih, ki so se odprla. Stala je sredi pota pred Dianino Maitland ter pozdravila s tihim globokim poklonom po indijskem običaju.

Diana je pogledala v obraz, zagledala mirno blesteče oči ter občutila, kako jo navdaja blagodejen mir. Gotovo je minuto stala tako, visoka lady, gospodarica Maitland Castla pred tujim rujavim možem, ki je brez dovoljenja prišel v njen park... ki... kaj vrata niso bila zaprta?... Ali niso vedno zaprta?... Nobenega služabnika ni v bližini... Nazadnje je le vprašala:

»Kaj iščete tukaj?«

»Iščem Jano Bursfeldovo.«

V hipnem strahu se je zdrznila Diana.

»Kaj hočete od Jane Bursfeldove?«

»Povedati ji hočem, da je Silvester Bursfeld mrtev.«

»Mrtev!... Silvester Bursfeld je mrtev?«

Njeni pogledi se niso mogli odmakniti od blestečih Indijčevih oči. Kaj se skriva za tem visokim čelom?

»Kdo ste?«

»Soma Atma, prijatelj Silvestra Bursfelda.«

Počasi, kakor nanizani biseri so padale Indijčeve besede in pri vsaki je Diana stopila za korak nazaj ter dvigala roke, kakor v obrambo.

»Vi ste Soma Atma?... Eden od treh?«

»Zadnji.«

»Zadnji?«

Nemo je Atma nagnil glavo ter prekrizal roke na prsih.

»In druga dva?... Kje sta?«

»Mrtva.«

»Mrtva... oba mrtva?... Tudi Erik Truwor mrtev?«

»Pregrešil se je in umrl...«

Omahujočih korakov je dosegla Diana najbližjo klop. Preslišala je signal avtomobila, ki je dovedel njene ga moža. Ni videla, kako je mož sto-

pil iz voza. Ni videla, kako je začuden obstal, kako je Atma stopil na njegovo stran in kako sta oba hodila po poti, vodeči v grad. Zdramila se je šele ob klicu svojega soproga:

»Diana!... Diana!«

Ali jo je potlačila vest o težki smrti Erika Truwora, ali pa sila vseh teh nenadnih dogodkov in vesti? Lord Horace tega ni vedel, čutil je pa, da bodo prihodnje minute vse pojasnile.

Diana je slišala klic ter se zdrznila. Bolestnega obraza in osuplih oči je gledala soproga, kakor neznanca.

»Horace!... Horace!«

To je bil klic njene duše v največji stiski.

»Horace... Ti!... Ti!«

Lord Maitland je položil roko Dianini okrog ramen. Na svojih prsih je čutil močne udarce njenega srca, čutil je, kako se vsa trese.

»Diana... Kaj...«

Nežno in skrbno jo je vodil nazaj h klopi. Hotel je govoriti, a ni utegnil. Žena ga je močno objela okrog vratu, kakor da ga noče nikdar več izpustiti. Srečen sijaj so zadobile njegove oči.

»Diana?« Pol skrbnega vprašanja in pol velikega veselja je bilo v tej besedi. Nežno je skušal razkleniti njuni roki ter dvigniti njen obraz. Uprla se mu je. Še tesnejše ga je objemala in še bolj se je privila k njemu.

In tedaj je vedel lord Maitland. Njegova je in vedno je bila njegova. Z radostnimi očmi je pogledal proti jutranjemu solncu, z Dianino tesno v objemu.

Objeta sta sedela ter pozabila na življenje in čas, dokler nista bila zadeta od sence. Bila je senca Atme, ki je stal tik pred njima. Ob njegovi navzočnosti sta se zopet vrnila v prostor in čas.

»Kje je Jana Bursfeldova?«

Hladno bolešno je to vprašanje vplivalo na razvneto srce.

»Jana?...« Diana je naglo vstala.

»Uboga Jana! K njej Vas peljem.« Obotavljajočih korakov se je napotila proti bukvi, priljubljenemu prostoru Jane, moža sta pa šla za njo. Jana je začela korake in dvignila glavo. Ko je spoznala Atmo, je poskočila in mu tekla nasproti.

»Atma! Atma! Ti... Ti tukaj?«

V sreči in veselju je žarelo njeno lice.

»Atma. Ti tu! Kje je Silvester? Kje

je, kedaj pride?... Kedaj pride po mene?«

Atma je stal nepremično. Z obema rokama je prestregel Jano, ko mu je prihitela naproti. Držala ga je okrog vratu. On ji je pa levico položil na srce. Z desnico je pa nagnil njeno glavo na svoje rame ter jo polagoma gladil preko čela in oči. Počasi, kakor težke kaplje, so padale besede: »Silvester... tvoj mož... je mrtev.«

Jana je vztrepetala, potem je pa nepremično ostala v rokah Atme, dala se je voditi do klopi, kjer je obsegla poleg njega.

»Silvester Bursfeld je mrtev.«

V tišini jesenskega jutra so dosegle te besede tudi uho Diane, ki se je oklepala svojega moža.

In še enkrat — tretjič je ponovil Atma žalostno vest, ko je njegova levica oklepala Janino srce.

»Silvester Bursfeld, Tvoj mož je mrtev.«

Jana Bursfeld je slišala besede brez joka in tožbe. Počasi je dvignila blede obličje, strmela v solčno nebo, gledala, premišljevala in poslušala, kaj ji je Atma govoril.

O zadnjih urah Silvestra je govoril Atma. Kako se mu je veliko delo posrečilo. Kako je izvedel svojo iznajdbo do najvišje stopnje.

Janino nepremičnost so prekinili lahni drhljaji.

Atma je nadaljeval, da je Silvester preminul z zadnjo Janino vestjo na srcu. Da so ga našli mrtvega s smehljajem na ustih, z Janino depešo med

otrplimi prsti. Jana je poslušala in njen srep pogled se je jasnili. Ustnice so ji še drhte, obličje je pa postajalo mirnejše.

Atma je govoril in lahka je postajala njegova roka na Janinem srcu ki se je umirilo.

»Njegovo ime in njegov klic živita v Tebi. Skrbi za Silvestra s tem, da skrbiš in živiš za njegovega otroka...«

Atma je povsili roko. Prosto je stala Jana pred njim. Silen njegov vpliv je pa deloval. Vse Janino mišljenje in čutenje se je oklenilo ključnega življenja v njenem telesu.

Nasmeh ji je spreletel obraz, nežna rdečica se je vrnila. Ob strani Soma Atme je šla proti gradu.

V rokah Atme je prestala strahote prvih bolečin. Njeno bodoče življenje, bodočnost, vse je bilo posvečeno potomcu Silvestra, dediču oblasti. Diana Maitland je zrla za Jano. Pod vtisom sence je še vedno drhtela. Bala se je, da bo Jana jokala, omedlela ali celo umrla. Sedaj je pa videla, da odhaja mirno in pokojno.

Kolena so se ji šibila in močnejše je je oprijela svojega moža.

Počasi je stopal Atma za Jano Bursfeldovo. Ko je šel mimo lady Diane in lorda Horace, se je ustavil.

Njegov pogled je premotril postavbo Diane, kakor poprej Janino. Njegove oči so zažarele. Počasi, obotavljajoče je izgovarjal besede, kakor bi mu jih narekovala tuja moč:

Dalje prihodnjič.

V najem

oddam veliko skladišče event. delavnico v centru mesta. Vprašati: Wai-gant, trgovina s premogom Maribor, Frančiškanska 11 XII

PAVEL NEDOG

čisti kemično

in barva vsakovrstne obleke, tkanine in žalne obleke v 24. urah najlepše in najcenejše.

532

MARIBOR

Gospodsk. ulica 33 Razlagova ulica 22

Dobra kolesa

se izposojujejo samo pri tvrdki Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14

Vse vrste svile od 28 Din naprej dobite edino le pri

J. TRPINU
Maribor, Glavni trg 17.

ANGLEŠKI IN OSTRAVSKI

PLINSKIKOKS

prvovrstne kakovosti oddaja na drobno in na vagone najceneje 770

MESTNA PLINARNA

Še vedno

je vse modne predmete za gospode ako se reflektira na dobro in lepo blago mogoče kupiti edino pri

Josipu Karničnik, ki se nahaja sedaj na Glavnem trgu 11

Posebno velika izbira modernih samoveznic, ovrtnikov in srajc, klobukov in čepic, nogavic in čevljev za dame in gospode.

Mali oglasi, ki jih objavljajo posredovalne in socialne namene občin: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek 10 p.

Mali oglasi

Zenitno, doplačanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek 10 p.

Lepo kolje za vinograd, cepane in žagane in tudi les za ograje, hrastove stebre in borove droge itd. ima na prodaj tvrdka Strasschill in Felber, trgovina z lesom, Maribor, Pristaniška ul. 8, tel. 51. 838

Gonilne, šivalne in vezalne jermene iz la usnja nudi Ivan Kravos, Aleksandrova 13. 864

Kavarniški natakari se sprejme v kavarni »Jadran«. 869

Travniki in njivo prodam takoj. Anton Ledinek, Razvanje. 867

Boljša gospodična gre k 2 ali 3 otrokom kot varuška. — Sprejme mesto tudi na deželi. — Naslov pove uprava lista. 868

Prazna soba v centru mesta (I. nadstropju ali dvorišču) se išče v najem za takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Pisarna«. 860

Najboljše sukno za plašče

in spomladanske obleke, volneni rips, kasha in druge novosti za ženske obleke, perilo, ovrtnike, samoveznice, nogavice i. t. d. kupite najceneje pri tvrdki

I. N. ŠOŠTARIČ, Maribor, Aleksandrova cesta šte. 13

IZŠEL JE ALBUM SLOVENSKIH KNJIŽEVNIKOV

Knjiga, ki je razkošno opremljena stane do 5. maja broširana 130 Din, vezana 160 Din, poština 10 Din več. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruge, Maribor Aleksandrova cesta šte. 13